

незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих у районах проведення АТО, шляхом встановлення опіки та піклування над такими дітьми, їх усиновлення, передачі до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, а також до закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечити відповідне фінансування зазначених закладів і передбачених законодавством соціальних виплат [3].

Практична реалізація вимог, встановлених Указом Президента насправді ускладнюється, адже взяття під опіку, передача до прийомної сім'ї безпосередньо у зоні АТО неможлива. На наш погляд, сьогодні потрібно запровадити спрощений механізм для сімейного влаштування дітей, які осиротіли або залишилися без батьківського піклування унаслідок бойових дій.

Фахівці сьогодні констатують також проблему реалізації контролюючих функцій щодо умовно засуджених дітей (їх понад 500 в Луганській та

Донецькій областях), які мусять регулярно відмічатися у виконавчій службі аби не бути ув'язненими через порушення режиму умовного засудження.

Отже, захист прав дітей-громадян України, які безпосередньо знаходяться у ситуації збройного конфлікту, – це нова проблема, якою має опікуватися держава, але вона сьогодні не має ані відповідної нормативно-правової, інституційної та організаційної бази.

В ситуації, що склалась в Україні, лише, в першу чергу, припинення військових дій на Сході України, а також дотримання міжнародних стандартів захисту прав дітей може забезпечити збереження життя, фізичної і психічної цілісності, здоров'я та відносного соціального благополуччя постраждалих дітей.

Ігнорування проблеми влаштування дітей, постраждалих внаслідок проведення АТО неминуче призведе до негативних та тривалих наслідків: фізична та психологічна травматизація, розвиток культури ненависті, знищення сімейних та соціальних зв'язків, зниження якості освіти та, як наслідок, рівня життя у дорослому віці [4].

Література

1. Миколок О. Війна – це найбрутальніше порушення прав дитини / О. Миколок // [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.day.kiev.ua/uk/article>.
2. Юридичний словник; за ред. Б.М. Бабія, Ф.Г. Бурчака, В.М. Корецького, - Вид. 2-е, перероб. і доп. - К.: Головна редакція Української рад. енци., 1983. - 872 с.
3. Про невідкладні заходи щодо забезпечення додаткових соціальних гарантій окремим категоріям громадян : Указ Президента України від 29.10.2014 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Щодо дотримання Україною міжнародних стандартів захисту прав дітей у збройних конфліктах : Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles>.

УДК 347.238

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ НА ЧАСТКУ У СТАТУТНОМУ ФОНДІ ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Михайленко О. – ст. 3 курсу, гр. ПРвн-31.

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Одним з основних інститутів цивільного права є інститут права власності. Право власності становить фундамент усіх цивільно-правових відносин, навколо яких будуються інші відносини.

Фізичні особи можуть здійснювати право приватної власності як індивідуально, так і спільно з іншими особами шляхом об'єднання їхнього майна та утворення внаслідок цього права спільної власності. Право спільної власності є певною організаційно-правовою формою реалізації суб'єктами права власності належних їм майнових прав [1, с. 201].

Згідно зі ст. 430 ЦК УРСР громадяни могли укладати договори про спільну діяльність і об'єднувати свої майнові внески для створення спільної власності лише з іншими громадянами і лише для задоволення своїх особистих побутових потреб [2].

В ч. 1 ст. 62 СК України зазначається, якщо майно дружини, чоловіка за час шлюбу істотно збільшилося у своїй вартості внаслідок спільних трудових чи грошових затрат або затрат другого з подружжя, воно у разі спору може бути визнане за рішенням суду об'єктом права спільної сумісної власності подружжя [3].

Отже, за змістом зазначеної норми особисте майно дружини, чоловіка може бути визнане об'єктом права спільної сумісної власності подружжя за наявності сукупності таких умов, як істотність збільшення вартості майна, збільшення такої вартості саме за час шлюбу, а також за наявності спільних трудових чи грошових затрат обох з подружжя або затрат другого з подружжя.

За ст. 69 СК України спільність майна, як правило, найбільш повною мірою забезпечує інтереси подружжя. Проте, в житті можуть виникати ситуації, коли подружжя доходить висновку про припинення режиму спільності та поділ належного йому майна.

Коло суб'єктів права спільної сумісної власності є аналогічним суб'єктам права спільної часткової власності (ч. 2 ст. 356 ЦК), за тим винятком, що ч. 2 ст. 368 ЦК України встановлює, що законом можуть бути встановлені обмеження для держави та територіальних громад бути учасниками права спільної сумісної власності [4].

На практиці найбільш спірними є питання визначення права спільної сумісної власності подружжя на вклад до статутного фонду господарського товариства.

Аналізуючи різні позиції фахівців А. Гриняк визначає найбільш поширені погляди на проблему: 1). одні автори вважають, що вклад до статутного фонду такого товариства може належати подружжю на праві спільної сумісної власності; 2). інші вважають, що право власності на такий вклад належить господарському товариству, а не його учасникам [5, с. 62].

За чинним законодавством кошти, які вносяться до статутного капіталу господарського товариства стають власністю саме господарського товариства. Членом такого товариства або акціонером (залежно від організаційно-правової форми) стає лише хтось один із подружжя. Законодавство щодо господарських товариств, визначає, що право на дивіденди і на частку у статутному капіталі та майні товариства при вході або ліквідації має лише той, хто був його учасником або акціонером.

На практиці виникають питання під час розлучення та поділу спільно нажитого майна, зокрема частки у статутному капіталі господарського товариства. Аналіз матеріалів судової практики дає підстави говорити про неоднозначність та

суперечливість судових рішень з цього питання (наприклад: виділялась частка з майна юридичної особи або майно не ділилось, а розглядалось як майно юридичної особи тощо).

При визначенні правового режиму спільної сумісної власності необхідно виходити із наступних ознак:

1) час придбання такого майна - адже майно є спільною сумісною власністю, якщо придбане під час шлюбу;

2) кошти, за яке майно було придбане (джерело придбання) – спільні кошти подружжя, а у випадку із грошовими коштами – їх походження;

3) мета придбання майна, що надає змогу надати йому режиму спільно сумісної власності.

Отже, використання у підприємницькій діяльності спільного майна не може бути підставою для визнання такого майна об'єктом права особистої приватної власності одного з подружжя, а по-друге, що інший із подружжя, який не є членом господарського товариства матиме право не лише на половину внеску, а і на половину доходів підприємства.

Література

1. Дзера О. В. Розвиток права власності громадян в Україні : монографія. - К.: Вентурі, 1996. – 271 с.
2. Цивільний кодекс Української РСР : Закон УРСР від 18 липня 1963 року (втрата чинності від 01.01.2004 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Сімейний кодекс України : Закон України від 10 січня 2002 року (редакція від 21.02.2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року (редакція від 19.02.2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Гриняк А. Право спільної власності за цивільним та сімейним законодавством України / А. Гриняк // Юридична Україна. – 2015.- № 6. – С. 59 – 64.

УДК346.31

ОХОРОНА ЖИТЛОВИХ ПРАВ ДИТИНИ ЗА ЧИННИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Тернопільська Н. – ст. 3 курсу, гр. ПРвн-31.

Науковий керівник - к.ю.н., доцент Світлак І.І.

Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Кожна особа в нашій державі незалежно від віку та майнового стану володіє певним майном, і дитина не є винятком. Крім речей особистого користування (іграшок, одягу), у дитини можуть перебувати у власності нерухоме майно (квартири, будинки, машини, земля), а також цінні папери, рахунок у банку.

На відміну від повнолітніх дієздатних членів родини власника дитина не може бути позбавлена житла без надання їй іншого житлового приміщення. Батьки (усиновителі, піклувальники) власники житла не можуть в односторонньому порядку, лише за своєю волею висилити дитину.

Відповідно до ч. 3 ст. 26 ЦК України [1] фізична особа здатна мати усі майнові права. Отже, від народження особа має право на власність, право проживати у житлі, користуватися житловим приміщенням та житлово-комунальними послугами тощо.

Право власності дитини на житло законодавчо закріплено у низці кодифікованих актів, зокрема у ЦК України, СК України та ЖК України [1; 2; 3].

За чинним законодавством, малолітні та неповнолітні особи не є суб'єктами житлового права,

тобто самостійно від свого імені вони не мають права укласти угоди щодо відчуження чи придбання житла, найму чи піднайму житлового приміщення виступають їх батьки чи особи що їх замінюють. Дитина до 10 років проживає разом з батьками без погодження цього питання з самою дитиною. Особа з 10 років має право висловлювати свою думку щодо реалізації її прав на місце проживання. З 14 років дитина самостійно має право обирати, з ким з батьків вона проживатиме (ст. 160 ЖК України) [3].

Діти відносяться до членів сім'ї наймача житлового приміщення. Вони здійснюють права користування цим приміщенням нарівні з батьками чи особами, що їх замінюють (ст. 64 ЖК України). Дитина, батьки якої померли, має право на користування житлом, у якому вона проживала до встановлення опіки. У разі відсутності житла вона має право на його отримання відповідно до чинного законодавства (п. 3 ст. 247 СК України). Кожна дитина, в тому числі і усиновлена, має право на одержання в передбаченому законом порядку в спадщину житла батьків чи одного з них у разі їх